

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
İSTANBUL
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

**İSTANBUL İL SAĞLIK
MÜDÜRLÜĞÜ
HALK SAĞLIĞI HİZMETLERİ
BAŞKANLIĞI**

ÇEVRE SAĞLIĞI BİRİMİ

AFET EYLEM PLANI

2024

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
İSTANBUL
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

Hüseyin ÖZYURT
Uzman

İstanbul Sağlık Müdürlüğü
Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı
Çevre Sağlığı Birimi

SUNUM PLANI

Giriş

Kapsam ve Amaç

Afet Öncesi Eylem Planı

Afet Sırası Eylem Planı

Afet Sonrası Eylem Planı

Çevre Sağlığı Birimi Afet Eylem Planında;

GİRİŞ

Afet öncesi, anı ve sonrasında atılacak adımları, ihtiyaç duyulacak kaynakların neler olduğu, sıfırıncı dakikadan itibaren koordinasyonun nasıl sağlanacağı anlatılmaktadır.

KAPSAM VE AMAÇ

Çevre Sağlığı Birimi Afet Eylem Planı çevre ve su sanitasyonu bakımından risk oluşturacak faktörler ile ilgili tüm tedbirlerin alınması kapsamında gerekli denetim, inceleme, raporlama ve numune çalışması yapılarak;

Afetzedelerin içme, yemek yapma, temizlik ve diğer evsel amaçlar için ihtiyaç duyacağı suyun hijyenik şartlara uygun olarak ulaşabilmesinin sağlanması ile su kıtlığı ile meydana gelen ve su ile bulaşabilecek hastalıklardan korunmasının sağlanması,

Afetzedelerin sağlığını ve huzurunu bozan zararlılara karşı Bakanlığımız tarafından izinlendirilmiş biyosidal ürünlerin ve mümkün ise sertifikalı uygulayıcıları kullanılarak mücadelenin sağlanmasının kontrolü ile kemirgen/haşerelerle bulaşabilecek salgın hastalıkların önlenmesi ve halk sağlığının korunmasının sağlanması,

Afetzedelerin barınma alanlarındaki atıkların (katı, sıvı) ilgili idareler tarafından hijyenik şartlara uygun olarak bertarafının sağlanmasının kontrolü ile salgın hastalıkların önlenmesi ve halk sağlığının korunmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

Afet öncesi eylem planı hazırlanırken yapılacak çalışmalar;

1-İnsan Gücü ve Envanter Tespiti

2-Hazırlık

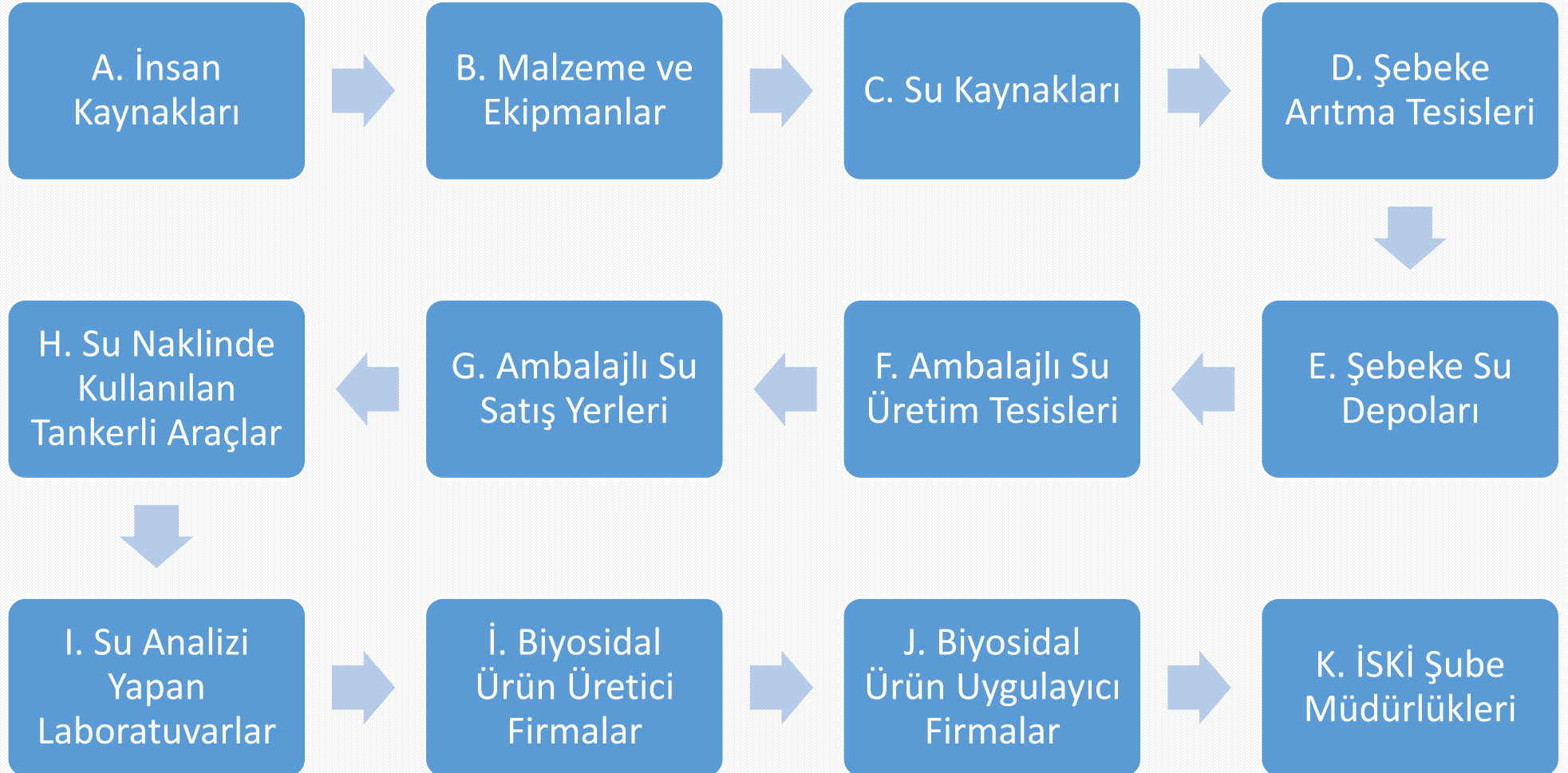
3-Eğitim

4-Tatbikatlar

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

1-İnsan Gücü ve Envanter Tespiti

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

A. İnsan Kaynakları

Çevre Sağlığı Hizmetlerinde Çalışan Personel Listesi

B. Malzeme ve Ekipmanlar

Malzeme ve Ekipman Listesi

C. İçme ve Kullanma Su Kaynakları

İçme ve Kullanma Su Kaynakları Listesi

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

D. Şebeke Suyu Arıtma Tesisleri

[Şebeke Suyu Arıtma Tesisleri Listesi](#)

E. Şebeke Suyu Depoları

[Şebeke Suyu Depo Listesi](#)

F. Ambalajlı Su Üretim Tesisleri

[Ambalajlı Su Üretim Tesisleri Listesi](#)

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

G. Ambalajlı Su Satış Yerleri

[Ambalajlı Su Satış Yerleri Listesi](#)

H. Su Naklinde Kullanılan Tankerler

[Su Naklinde Kullanılan Tanker Listesi](#)

I. Su Analiz Yapan Laboratuvarlar

[Su Analiz Yapan Laboratuvar Listesi](#)

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
İSTANBUL
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

İ. Biyosidal Ürün Üretici Firmalar

[Biyosidal Ürün Üretici Firma Listesi](#)

J. Biyosidal Ürün Uygulayıcı Firmalar

[Biyosidal Ürün Uygulayıcı Firma Listesi](#)

K. İSKİ Şube Müdürlükleri

[İSKİ Şube Müdürlükleri Listesi](#)

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
İSTANBUL
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

2.HAZIRLIK

- Afet Öncesi Eylem Planlamasında yapılan envanter tespitleri doğrultusunda afetlerde kullanılmak üzere ihtiyaç analizi yapılarak afete karşı hazırlıkların tamamlanması gerekmektedir.

A. İnsan Kaynakları İhtiyacı

- İlimizde aktif olarak görevli personellerin afetzede olacağından; afette çevre sağlığı hizmetlerinde çalışmak üzere 188 çevre sağlığı teknisyeni/teknikeri ihtiyacı bulunmaktadır.

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

Afet Durumunda İhtiyaç Duyulan Çevre Sağlığı Personeli Listesi

AFET DURUMUNDA İHTİYAÇ DUYULAN ÇEVRE SAĞLIĞI PERSONELİ TABLOSU

SIRA NO	İLÇE ADI	PERSONEL SAYISI	NOT
1	Adalar	6	Birden fazla Adanın olması
2	Arnavutköy	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
3	Ataşehir	4	
4	Avcılar	4	
5	Bağcılar	4	
6	Bahçelievler	4	
7	Bakırköy	4	
8	Başakşehir	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
9	Bayrampaşa	4	
10	Beşiktaş	4	
11	Beykoz	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
12	Beylikdüzü	4	
13	Beyoğlu	4	
14	Büyükçekmece	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
15	Çatalca	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
16	Çekmeköy	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
17	Esenler	4	
18	Esenyurt	4	
19	<u>Eyüpsultan</u>	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
20	Fatih	4	
21	Gaziosmanpaşa	4	

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

Afet Durumunda İhtiyaç Duyulan Çevre Sağlığı Personeli Listesi

22	Güngören	4	
23	Kadıköy	4	
24	Kağıthane	4	
25	Kartal	4	
26	Küçükçekmece	4	
27	Maltepe	4	
28	Pendik	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
29	Sancaktepe	4	
30	Sarıyer	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
31	Silivri	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
32	Sultanbeyli	4	
33	Sultangazi	4	
34	Şile	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
35	Şişli	4	
36	Tuzla	6	Kırsal yerleşim alanının çok olması
37	Ümraniye	4	
38	Üsküdar	4	
39	Zeytinburnu	4	
40	Merkez Koordinasyon	6	
GENEL TOPLAM		188	

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

B. MALZEME VE EKİPMAN İHTİYACI

Malzeme ve Ekipman İhtiyaç Listesi

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

C. KOORDİNASYON MERKEZLERİ

Avrupa Yakası Koordinasyon Merkezi	Sağlık Müdürlüğü Zeytinburnu Ek Hizmet Binası	10. Yıl Cad. Cinoğlu Çıkması No:10 Zeytinburnu/ İstanbul	
Anadolu Yakası Koordinasyon Merkezi	3 No'lu Halk Sağlığı Laboratuvarı Maltepe Ek Hizmet Binası	Bağlarbaşı Mah. Atatürk Cad. No:138 Maltepe/ İstanbul	

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

D. AFETTE KULLANILACAK MALZEME VE EKİPMANLARIN DEPOLANDIĞI KONTEYNERLERİN BULUNACAĞI YERLER

Konteynerler

Avrupa Yakası	Sağlık Müdürlüğü Zeytinburnu Ek Hizmet Binası	10. Yıl Cad. Cinoğlu Çıkmazı No:10 Zeytinburnu/ İstanbul	
Anadolu Yakası	3 <u>No'lu</u> Halk Sağlığı Laboratuvarı Maltepe Ek Hizmet Binası	Bağlarbaşı Mah. Atatürk Cad. No:138 Maltepe/ İstanbul	

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

E. DESTEK İLLER

Afet seviye ve etkilerine göre destek iller belirlenmiştir.

İL ADI	1.GRUP DESTEK İLLER (BÖLGE İLLERİ VE KOMŞU İLLER)	2.GRUP DESTEK İLLER
İstanbul	Balıkesir, Eskişehir, Ankara, Manisa, İzmir, Afyon, Konya, Antalya, Denizli Samsun, Kayseri	Adana, Gaziantep, Malatya, Trabzon, Diyarbakır, Erzurum, Erzincan

İSTANBUL İLİ OLARAK DESTEK OLUNACAK İLLER

DESTEK OLAN İL ADI	1.GRUP DESTEK OLUNACAK İLLER (BÖLGE İLLERİ VE KOMŞU İLLER)	2.GRUP DESTEK OLUNACAK İLLER
İstanbul	Edirne, Kırklareli, Kocaeli, Tekirdağ, Yalova	Balıkesir, Bilecik, Bursa, Çanakkale, Düzce

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

Tanımlar;

1.Grup destek iller: Seviye etki derecesine göre kendi çalışma grupları ile birlikte afet bölgesine destek olacak bölge ve komşu illerden oluşturulan il gruplarını,

2.Grup destek iller: Seviye etki derecesine göre kendi çalışma grupları ile birlikte afet bölgesine destek olacak ve gerektiğinde çalışma gruplarının faaliyetlerini bizzat devam ettirecek illerden oluşturulan il gruplarını,

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

Tamp Türkiye Afet Müdahale Planı “Seviye Etki Derece Tablosu”

Seviye Etki Derece Tablosu		
SEVİYE	ETKİ	OLAY TÜRÜ VE ÖLÇEĞİNE GÖRE DESTEK DURUMU
S1	Yerel imkânlar yeterlidir	İl AFAD Merkezi
S2	Destek illerin takviyesine ihtiyaç vardır.	İl AFAD Merkezi +1. Grup destek iller
S3	Ulusal desteğe ihtiyaç vardır.	1. ve 2. Grup destek iller + Ulusal kapasite
S4	Uluslararası desteğe ihtiyaç vardır.	1. ve 2. Grup destek iller + Ulusal kapasite + Uluslararası destek

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

F. İLETİŞİM

Afet Öncesi Eylem Planı kapsamında; Afet durumlarında iletişim ve koordinasyonu sağlayabilmek için;

- İlimizde aktif çevre sağlığı alanında görevli personeller için WhatsApp grubu oluşturulmuştur. **Bu gruba destek il personellerinin dahil edilmesi planlanmaktadır.**
- İlimizde aktif çevre sağlığı alanında görevli personeller için e-posta grubu oluşturulmuştur. **Bu gruba destek il personellerinin dahil edilmesi planlanmaktadır.**
- İlimizde aktif çevre sağlığı alanında görevli personeller için telefon zinciri oluşturulmuştur. **Bu gruba destek il personellerinin dahil edilmesi planlanmaktadır.**
- İlimizde içme-kullanma suyu tedarikçisi İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (İSKİ) personelleri ile iletişim için WhatsApp grubu oluşturulmuştur. **Bu gruba koordinasyon için belirlenen sayıda destek il personellerinin dahil edilmesi planlanmaktadır.**
- Afet durumunda içme suyu temini ve tesislerin laboratuvar altyapılarının kullanılması amacıyla hızlı iletişim kurabilmek için Ambalajlı Su Üretim Firmaları ile WhatsApp grubu oluşturulmuştur. **Bu gruba koordinasyon için belirlenen sayıda destek il personellerinin dahil edilmesi planlanmaktadır.**
- Biyosidal Ürün Uygulayıcı Firmaları ile iletişim için WhatsApp grubu oluşturulmuştur. **Bu gruba koordinasyon için belirlenen sayıda destek il personellerinin dahil edilmesi planlanmaktadır.**

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

G. LOKASYONLAR, KAREKOD UYGULAMASI

Afet Öncesi Eylem Planı kapsamında ; Afet durumlarında kritik öneme sahip lokasyonların adres bilgilerine koordinat yolu ile temini için karekod uygulaması yapılmıştır.

Karekod uygulaması yapılan lokasyonlar:

- Koordinasyon merkezleri
- Malzeme ve ekipmanların bulunduğu konteynerler
- İçme-kullanma suyu arıtma tesisleri
- İçme-kullanma suyu depoları
- Su Analiz laboratuvarları
- Ambalajlı Su Üretim Tesisleri
- Biyosidal Ürün Üretici Firmaları
- Biyosidal Ürün Uygulayıcı Firmaları

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

H. FORMLAR ve DÖKÜMANLAR

Afet Öncesi Eylem Planı kapsamında ; Afet durumlarında kullanılmak üzere aşağıdaki formlar hazırlanmıştır.

[İçme-kullanma Suyu Numune Alma Tutanağı](#)

[İçme-kullanma Suyu Dezenfeksiyon Belgesi](#)

[Afetlerde Çevre ve Su Sanitasyon Çalışmalarına Ait Günlük Çalışma Formu](#)

[Afetlerde Su Kuyuları ve Su Depolarına Ait Tespit Formu](#)

[Afetlerde Su Naklinde Kullanılan Tankerlere Ait Günlük Denetim Formu](#)

[Afetlerde Yaşam Mahallerinin Çevre Sağlığı Açısından Durum Tespit Formu](#)

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

3.EĞİTİM

Afet Öncesi Eylem Planı kapsamında ; Her ilin Çevre Sağlığından sorumlu yönetici veya teknik personellerinden koordinatör oluşturulmalıdır. Koordinatörlerin çalışma yerleri illerde belirlenen koordinasyon merkezleridir.

Çevre Sağlığı Afet Eylem Planı ile ilgili olarak; çevre sağlığı hizmetlerinde görevli personellere her yıl hizmet içi eğitim yapılması planlanmıştır.

Afet durumlarında çevre sağlığı hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla ilimizde aktif çalışan tüm sağlık personellerine Hastane Eğitim Sistemi (HES) aracılığı ile sulara bakiye klor ölçümü ve numune alma teknikleri konularında her yıl eğitim verilmesi planlanmıştır.

Destek illerde görevli personellerden belirlenen sayıda Çevre Sağlığı Afet Eylem Planı ile ilgili (lokasyonlar, koordinasyon vb.) her yıl teknik gezi yapılarak hizmet içi eğitim yapılması planlanmıştır. Tüm personel hareketliliği göz önünü alınarak (Tayin vb.) listelerin sürekli güncellenmesi.

AFET ÖNCESİ EYLEM PLANI

4.TATBİKATLAR

Afet Öncesi Eylem Planı kapsamında;

Hazırlanacak bir senaryo üzerinden planının uygulanabilirliğinin kontrolü amaçlanmaktadır.

AFET SIRASI EYLEM PLANI

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
İSTANBUL
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

Afet Sırası Eylem Planı; Toplanma, koordinasyon, Saha Destek ekipleri ve ekipmanlarının intikali ile çalışmaların yürütülmesini kapsamaktadır.

AFET İŞ AKIŞI

S1 SEVİYESİ

0-3 SAAT

- Afet haberinin ulaşmasından sonrası haber teyid edilir. S1 seviyesi olduğu anlaşılır.
- Çevre sağlığı alanında görevli personeller için oluşturulan WhatsApp grubu, E-posta grubu ve telefon zinciri kullanılarak personel durum tespiti yapılır.
- Koordinasyon görevlileri , koordinasyon merkezine intikal eder.
- Bölgeye gidecek olan ekipler ile iletişim sağlanarak, hazırlanmaları talimatı verilir.
- Ekip ve lojistik malzemelerin ihtiyaç duyulan bölgelere gönderilmesi için koordinasyon sağlanır.

AFET SIRASI EYLEM PLANI

3-12 SAAT

- Saha da görev yapacak personelin intikalinin sağlanması,
- Sahaya intikal eden personel ilk tespitlerini koordinasyon merkezine aktarılması,
- Koordinasyon merkezi tarafından ilk tespitlerin verilerinin takibi,
- Raporlama çalışmaları sürdürülür.

12-72 SAAT

- Şebeke suyu sistemi veya tankerler ile temin edilen içme-kullanma sularından bakiye klor ölçümü ve su numunesi çalışmaları yapılır.
- Durum tespiti çalışmaları ve raporlama işlemleri sürdürülür.

72 SAAT SONRASI

- Şebeke suyu sistemi veya tankerler ile temin edilen içme-kullanma sularından bakiye klor ölçümü ve su numunesi çalışmaları yapılır.
- Ambalajlı su temini ve koordinasyon çalışmalarının yapılması sağlanır.
- Barınma alanlarında çevre sağlığı denetimleri yapılır.
- Haşere ve vektörlerle mücadele kapsamında kontrol çalışmaları yapılır.
- Durum tespiti çalışmaları ve raporlama işlemleri sürdürülür.

AFET SIRASI EYLEM PLANI

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
İSTANBUL
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

S2-S3-S4 SEVİYESİ

0-3 SAAT

Afet haberinin ulaşmasından sonrası haber teyid edilir. S2,S3,S4 seviyesi olduğu anlaşılır.

Çevre sağlığı alanında görevli personeller için oluşturulan WhatsApp grubu, E-posta grubu ve telefon zinciri kullanılarak personel durum tespiti yapılır.

Destek illerde görevli plan ile ilgili eğitimi almış personeller talimat beklemeksizin koordinasyon merkezine intikal eder,

Bölgeye gidecek olan ekipler ile iletişim sağlanarak, hazırlanmaları talimatı verilir.

Ekip ve lojistik malzemelerin ihtiyaç duyulan bölgelere gönderilmesi için koordinasyon sağlanır.

AFET SIRASI EYLEM PLANI

3-12 SAAT

- Saha da görev yapacak personelin intikalinin sağlanması,
- Sahaya intikal eden personel ilk tespitlerini koordinasyon merkezine aktarılması,
- Koordinasyon merkezi tarafından ilk tespitlerin verilerinin takibi,
- Raporlama çalışmaları sürdürülür.

12-72 SAAT

- Şebeke suyu sistemi veya tankerler ile temin edilen içme-kullanma sularından bakiye klor ölçümü ve su numunesi çalışmaları yapılır.
- Ambalajlı su temini ve koordinasyon çalışmalarının yapılması sağlanır.
- Durum tespiti çalışmaları ve raporlama işlemleri sürdürülür.

72 SAAT SONRASI

- Şebeke suyu sistemi veya tankerler ile temin edilen içme-kullanma sularından bakiye klor ölçümü ve su numunesi çalışmaları yapılır.
- Barınma alanlarında çevre sağlığı denetimleri yapılır.
- Haşere ve vektörlerle mücadele kapsamında kontrol çalışmaları yapılır.
- Durum tespiti çalışmaları ve raporlama işlemleri sürdürülür.

AFET SIRASI EYLEM PLANI

Afet sonrası yürütülecek eylem planı, 72 saat sonrasında yapılan iyileştirme süreci ile başlar.

Çalışmanın amacı; Çevre ve su sanitasyonu hizmetlerinin sürekliliğini sağlamaktır.

Bu kapsamda;

S1 seviyesinde; İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü koordinasyonunda ve personelleri ile çevre ve su sanitasyon çalışmalarına devam edilerek denetim, inceleme, raporlama ve su numune alım çalışmaları sürdürülür.

S2- Destek illerin katılımı gerekmektedir. (İl AFAD Merkezi+ 1. Grup Destek İller)

S3- Ulusal desteğe ihtiyaç vardır. (1. ve 2. grup destek iller+ Ulusal kapasite)

S4 seviyesinde; Uluslararası desteğe ihtiyaç vardır. (1. ve 2. grup destek iller+ Ulusal kapasite+ Uluslararası destek)

Afet sonrasında normalleşme döneminde İstanbul İl Sağlık Müdürlüğünce koordinasyon devir alınarak, personelleri ile çevre ve su sanitasyon çalışmalarına devam edilerek iyileştirme çalışmaları yürütülür.

AFET SONRASI EYLEM PLANI

Çalışmanın amacı; Çevre ve su sanitasyonu hizmetlerinin sürekliliğini sağlamaktır.

Bu kapsamda;

Afet sonrasında normalleşme döneminde İstanbul İl Sağlık Müdürlüğünce koordinasyon devir alınarak, personelleri ile çevre ve su sanitasyon çalışmalarına devam edilerek iyileştirme çalışmaları yürütülür.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
İSTANBUL
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞEKKÜRLER

Hüseyin ÖZYURT

0 532 484 7323/ hozyurt25@gmail.com

**İstanbul Sağlık Müdürlüğü
Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı
Çevre Sağlığı Birimi**